Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: Z/24/557657

Onderwerp
Jaarstukken 2023 en ontwerpbegroting 2025 GR BsGW

Voorstel
De gemeenteraad besluit:
1. Van de (voorlopige) jaarstukken 2023 van de GR BsGW kennis te nemen;
2. Met de ontwerpbegroting 2025 van de GR BsGW niet in te stemmen;
3. De volgende zienswijzen op de ontwerpbegroting 2025 van de GR BsGW in te dienen.
    a. Omdat ondanks de nieuwe wet- en regelgeving rondom de proceskostenvergoeding, in de meerjarenbegroting, de kosten die hieraan verbonden zijn verder stijgen dient tussentijds in 2024 gerapporteerd te worden over de ontwikkeling van de proceskosten en zo nodig de begroting hierop bij te stellen.
    b. De prognoses van de loon- en prijsontwikkeling gelijk te laten zijn aan de uitgangspunten uit de meicirculaire van het gemeentefonds in plaats van een driejaarsgemiddelde.
    c. Voor bedrijfsvoering gerelateerde investeringen in ICT-systemen een langere gebruiksduur te hanteren om zo te zorgen voor meer continuïteit, minder transactiekosten en voor nu de omvang van de voorgenomen reserveringen daarop aan te passen.

Inleiding
Het dagelijks bestuur van de GR BsGW heeft de ontwerpbegroting 2025 29 februari 2024 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De voorlopige jaarrekening 2023 is 29 april 2024 aangeboden aan de gemeenteraad.

Aan de raden wordt gevraagd om uiterlijk 31 mei 2024 hun zienswijzen op de ontwerpbegroting 2025 aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken.

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

Aangezien de behandeling plaatsvindt in de raadsvergadering van 27 juni kan de gemeenteraad haar zienswijzen niet tijdig aanreiken. De behandeling in de ronde vindt plaats op 13 juni. Deze concept zienswijzen zullen aan de BsGW worden doorgegeven.

Vanaf dit jaar dient het dagelijks bestuur voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het algemeen bestuur van GR BsGW schriftelijk en gemotiveerd te reageren op de ingediende zienswijzen. De ingediende zienswijzen en de gemotiveerde reactie worden samen met de ontwerpbegroting aangeboden aan het algemeen bestuur ter vaststelling in haar vergadering van 27 juni 2024.

Beoogd effect

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de ontwerpbegroting.

Het College stelt aan de gemeenteraad voor om de volgende zienswijzen in te dienen:

a. Omdat ondanks de nieuwe wet- en regelgeving rondom de proceskostenvergoeding, in de meerjarenbegroting, de kosten die hieraan verbonden zijn verder stijgen dient tussentijds in 2024 gerapporteerd te worden over de ontwikkeling van de proceskosten en zo nodig de begroting hierop bij te stellen.
b. De prognoses van de loon- en prijsontwikkeling gelijk te laten zijn aan de uitgangspunten uit de meicirculaire van het gemeentefonds in plaats van een driejaarsgemiddelde.
c. Voor bedrijfsvoering gerelateerde investeringen in ICT-systemen een langere gebruiksduur te hanteren om zo te zorgen voor meer continuïteit, minder transactiekosten en voor nu de omvang van de voorgenomen reserveringen daarop aan te passen.

De zienswijzen worden aan de GR BsGW gecommuniceerd via bijgevoegde brief.

Gemeente Sittard-Geleen

Argumenten
(VOORLOPIGE) JAARSTUKKEN 2023 GR BSGW

1.1 De (voorlopige) jaarstukken 2023 informeren over de ontwikkelingen bij de GR BsGW in het afgelopen jaar.

Korte inhoudelijke toelichting jaarrekening 2023
De voorlopige jaarrekening 2023 is eind april ontvangen.

1.2 Het financieel resultaat van de GR BsGW over 2023 bedraagt € 5,3 mln. negatief.

Het resultaat van afgerond € 5,3 mln. negatief is als volgt opgebouwd:

Resultaat totale GR BsGW

Omschrijving	**Bedrag**
Renteopbrengsten	€ 0,7 mln. V
Extra WOZ-bezwaren	€ 2,8 mln. N
Reguliere bedrijfsvoering	€ 0,4 mln. V
Taakstelling Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP).	€ 0,4 mln. V
Jaarresultaat 2023	**€ 1,3 mln. N**
Andere verwerking OOP	€ 4,0 mln. N
Totaalresultaat	**€ 5,3 mln. N**

Korte inhoudelijke toelichting resultaat GR BsGW.

Renteopbrengsten
Door de invoering van schatkistbankieren eind 2023 worden de positieve saldi dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Omdat de Staat geen rente vergoedde voor wat betreft de bij haar gestalde financiële middelen, ontving BsGW vanaf eind 2013 geen rentevergoeding meer.
Hierop is teruggekomen en vanaf medio september 2022 wordt er weer rente vergoed. Aangezien dit niet bekend was ten tijde van het opstellen van de begroting 2023 waren de renteopbrengsten in de begroting op nihil gesteld.

Extra WOZ-bezwaren
De begroting 2023 is opgesteld in februari 2022, de verwachtte proceskosten en de inhuur zijn daarom gebaseerd op het aantal WOZ-bezwaren 2021. Op basis van de meest recente gegevens is de inschatting van de uitkeringskosten en de uitvoeringskosten geactualiseerd, wat leidt tot een nadeel van € 2,8 mln.

Vanwege het grote aantal bezwaren en zeker ook vanwege de consequenties van het aangenomen Wetsvoorstel herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm voor de No Cure No Pay (NCNP)-bedrijven is er ook sprake van een forse stijging van het aantal beroepen. Op basis van de meest actuele informatie kan geconstateerd worden dat er sprake is van een stijging van het aantal beroepszaken met een ruime factor 3 ten opzichte van voorgaande jaren. De afhandeling van deze beroepszaken zal in 2024 en volgende jaren plaatsvinden. Dit vanwege de beperkte capaciteit bij de rechterlijke macht.

Reguliere bedrijfsvoering en taakstelling OOP
Door de overgang naar de applicatie van GouwIT is de boekwaarde van oude applicaties vervroegd afgewaardeerd, waardoor de afschrijvingskosten per saldo hoger uitkomen dan begroot. Stijgende prijzen en de aanschaf van extra noodzakelijke, aanvullende software brengen extra (structurele) kosten voor ICT met zich mee.
De lagere kosten zijn voornamelijk toe te schrijven aan personeelskosten. Dit komt met name doordat niet alle vacatures zijn opengesteld wanneer werknemers uit dienst zijn getreden. Een aantal fte's worden wegbezuinigd als onderdeel van de taakstelling OOP. Daarnaast wordt gewerkt met flexibele inhuur om bepaalde vacatures op te vangen, wat heeft geleid tot hogere "overige diensten door derden".
Per saldo is er een positief resultaat op reguliere bedrijfsvoering en taakstelling OOP.

Andere verwerking Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP)
Met ingang van het verantwoordingsjaar 2023 beschikt BsGW over een nieuwe accountant, deze kijkt anders aan tegen de verwerkingswijze van de projectkosten met betrekking tot het OOP. Deze andere visie heeft ertoe geleid dat de projectkosten OOP van € 4 mln. ten laste van 2023 zijn genomen.
Dit houdt in dat de bijdragen van de deelnemende gemeenten en waterschap in 2023 incidenteel stijgen met € 4 mln. Voor gemeente Sittard-Geleen betekent dit een verhoging van de bijdrage met € 294.000.
Vervolgens stelt de BsGW haar begroting vanaf 2023 t/m 2027 naar beneden bij (*zie taakstelling OOP uit resultaat totale GR BsGW pagina 3 voor de voordelige bijstelling in 2023*). Daardoor dalen de bijdragen van de deelnemers waardoor de gevolgen van deze wijziging per saldo over de jaarschijven heen neutraal zijn voor de deelnemers.

1.3 Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in het resultaat bedraagt € 0,44 mln.

Omschrijving	**Bedrag**
Aandeel gemeente "regulier" resultaat	€ 146.000
Aandeel gemeente andere verwerking OOP	€ 294.000
Totaal	**€ 440.000**
Dekking	
Stelpost inflatie	
Overige budgetten	
Restant resultaat	€ 440.000

Het resultaat is meegenomen in de jaarrekening 2023 van de gemeente.

ONTWERPBEGROTING 2025 GR BSGW

2.1 De Wgr bepaalt dat de gemeenteraad moet instemmen met de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling.

Uitgangspunten begroting
Het belangrijkste bestuurlijke uitgangspunt is een sluitende begroting.

In de voorliggende ontwerpbegroting is voor de indexering 2025 uitgegaan van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau, waarbij deze voor de opvolgende jaren 2026-2029 in de meerjarenraming gelijk zijn gehouden. Forse inflatiecijfers zoals in 2022/2023 worden niet verwacht. Wel is zowel de nationale consumentenprijsindex als de verwachte loonvoetontwikkeling voor de sector overheid nog altijd een stuk hoger dan vóór 2022/2023.

Eind 2023 is de Wet herwaardering proceskostenvergoeding WOZ (en bpm) aangenomen. Ondanks de hierin opgenomen reductie van de proceskostenvergoeding - in combinatie met de uitkering hiervan aan de belanghebbenden in plaats van de ncnp-bedrijven – is nog onzeker of dit tot lagere proceskosten (uitkerings- en uitvoeringskosten) bij BsGW zal leiden. Het is bijvoorbeeld niet uitgesloten dat genoemde bedrijven op zoek gaan naar anders mogelijkheden zoals intensievere en bredere inzet Artificial Intelligence en/of meer bezwaren tegen andere soorten heffingen.

Op dit uitgangspunt willen we een **zienswijze (a)** indienen. We zien dat de proceskosten in de begroting van de BsGW op het niveau gehandhaafd blijven van 2024 zonder rekening te houden met mogelijke positieve effecten van de nieuwe wetgeving. De kosten laten meerjarig zelfs een stijging zien. We begrijpen dat het voor nu nog niet mogelijk is om de consequenties aan te geven maar willen wel als zienswijze aangeven dat we in 2024 tussentijdse rapportages wensen te ontvangen over hoe de proceskosten zich ontwikkelen en zo nodig de begroting hierop bij te stellen.

De toenemende spanning op de arbeidsmarkt in het algemeen en de ICT-sector in het bijzonder vraagt om verscherpte aandacht en pragmatisch handelen. Daarnaast is er de laatste jaren sprake van leeftijdsgebonden uitstroom van medewerkers. Dat zal ook voor de komende jaren zo zijn. Indien BsGW hier niet tijdig op inspeelt en voorsorteert, bestaat het risico dat ook de bijbehorende kennis wegvloeit.

Omschrijving	**Kosten BsGW**
Begroting 2024, incl 1e wijziging 2023	€ 25.122.000
Verschil	€ 4.197.000
Ontwerpbegroting 2025	**€ 29.319.000**
Maatwerk	€ 285.000
Ontwerpbegroting 2025 Totaal	**€ 29.604.000**
Andere verwerking OOP	-/- € 800.000
Totaal nette kosten 2025	**€ 28.804.000**

Maatwerk wordt apart in rekening gebracht bij deelnemers, dit vormt geen onderdeel van de reguliere bijdrage.

2.2 Het financieel resultaat van de begroting 2025 van de GR BsGW bedraagt € 3,4 mln. negatief t.o.v. 2024

	Omschrijving	Bedrag	Structureel
1.	CAO 2024	€ 0,34 mln. N	€ 0,34 mln. N
2.	Indexering salarissen en interne kosten	€ 0,92 mln. N	€ 0,92 mln. N
3.	Inflatie	€ 0,38 mln. N	€ 0,38 mln. N
4.	Doorontwikkeling Samenwerkingsportaal	€ 0,10 mln. N	€ 0,10 mln. N
5.	Vorming bestemmingsreserve ICT 2025 - 2029	€ 0,56 mln. N	€ 0,56 mln. N
6.	Opbrengst vervolgingskosten	€ 2,15 mln. N	€ 2,15 mln. N
7.	Maatwerk (voorheen in begroting BsGW)	€ 0,25 mln. V	€ 0,25 mln. V
	Totaalresultaat reguliere bijdrage	**€ 4,2 mln. N**	**€ 4,2 mln. N**
8.	Andere verwerking OOP	€ 0,8 mln. V	€ 1,0 mln. V
	Totaal	**€ 3,4 mln. N**	**€ 3,2 mln. N**

Belangrijkste ontwikkelingen

1./2./3. Loonindexering en prijsindexatie € 1,6 mln. nadeel

Dit betreft de reguliere jaarlijkse indexering voor de salarissen en goederen en diensten op basis van de meest recente septembercirculaire van het Centraal Planbureau:

- Indexering salarissen: het gemiddelde percentage van de loonvoet overheidssector over de jaren 2022-2025 bedraagt tussen de 5,6% en 5,9%. Gekozen is om hier het drie jaargemiddelde 2023-2025 aan te houden van 5,6%.
- Indexering materiele lasten en inhuur: het gemiddelde percentage van nationale consumentenprijsindex over de jaren 2022-2025 bedraagt tussen de 3,2% en 5,1%. De forse inflatie van 2022 van 10% betreft een trendbreuk en wordt daarom buiten beschouwing gelaten. Gekozen is om het drie jaargemiddelde 2023-2025 van 3,4% aan te houden.

Mocht de septembercirculaire van het CPB d.d. 2024 daartoe aanleiding geven, dan zal dienovereenkomstig een correctie plaatsvinden via de bestuurlijk vastgestelde P&C-cyclus van BsGW.

Op deze werkwijze willen we een **zienswijzen (b)** indienen.
Voor de percentages stellen we voor dezelfde systematiek te hanteren als de gemeenten op basis van de meerjarige accressen uit de circulaires van het rijk in plaats van een driejaargemiddelde. Daarbij vinden we verder het driejaargemiddelde 2022-2025 niet voldoende representatief gezien de hoge loon- en prijsontwikkelingen in die periode.

4. Samenwerkingsportaal € 0,1 mln. nadeel

Initieel was dit project (toen nog Regieportaal) aangegaan voor de looptijd tot en met 2024 voor bedrag van € 0,25 mln. per jaar. Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit is – reeds in de begroting 2024 - het Samenwerkingsportaal begrotingstechnisch in de meerjarenraming 2025 – 2027 opgenomen, waarbij is besloten het bedrag te verhogen naar € 0,35 mln. per jaar (nominaal) om zo de door de deelnemers gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen geven.

Vanaf de start van het Samenwerkingsportaal is rekening gehouden met de jaarlijkse mutatiedetectie (voorheen niet jaarlijks) waaruit extra werkzaamheden, ICT- en bijbehorende onderhoudskosten voortvloeien. Hiertegenover staat een betere borging in de integraliteit tussen de basisregistraties BAG, BGT en de WOZ.

5. Vorming bestemmingsreserve ICT 2025 – 2029 € 0,56 mln. nadeel

In 2022 zijn drie grote aanbestedingstrajecten opgestart voor de hosting, de belasting- en de waarderingapplicatie van BsGW. Vanaf 2025 moeten middelen worden gereserveerd voor de volgende aanbesteding in 2028 inclusief de daaropvolgende implementatie in 2029. Zodra het huidige aanbestedingstraject is afgerond en de gerealiseerde programmakosten bekend zijn, komt het Dagelijks Bestuur hiertoe eind 2024 met een voorstel.

Vooruitlopend hierop is - op basis van het huidige prijspeil van de huidige bestemmingsreserve – in de voorliggende begroting voor de jaren 2025-2029 begrotingstechnisch een geschat bedrag opgenomen van € 0,56 mln. per jaar. Verder vooruitlopend is de BsGW van plan om het verschil tussen het aanwezige en benodigde weerstandsvermogen van € 0,37 mln. in te zetten voor de 'voeding' van de nieuwe bestemmingsreserve voor de diverse applicaties. Mocht het bestuursvoorstel hier aanleiding toe geven, dan kan dit geschatte bedrag worden gewijzigd via de bestuurlijk vastgestelde P&C-cyclus.

Op deze voorstellen willen we een **zienswijze (c)** indienen. Voor het gebruik van dergelijke systemen is een gebruiksduur van 4 jaar te kort. De implementatie van dergelijke systemen is van invloed op de continuïteit van de bedrijfsvoering, zo tonen ook de actuele ontwikkelingen rondom de huidige implementatie van de nieuwe systemen aan, en betekent ook de nodige kosten en inzet van personele capaciteit. Het is niet ongebruikelijk om door dergelijke applicaties een langere aanbestedingsperiode te kiezen. Onze zienswijze is om bij de volgende aanbesteding voor een langere gebruiksduur te gaan.

6. Opbrengst vervolgingskosten € 2,15 mln. nadeel

In afwijking met voorgaande jaren, wordt als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe kostenverdeelmethode (KVM) per 1-1-2025, de wettelijk door BsGW te vergoeden invorderingsrente, samen met de van belastingplichtigen ontvangen invorderingsrente en opbrengst vervolgingskosten, rechtstreeks (gesaldeerd) afgedragen aan de betreffende deelnemer. Dit maakt geen onderdeel meer uit van de begroting van BsGW zelf. De opbrengsten worden meegenomen in de gemeentelijke begroting.

Er zal worden gewerkt met een ingroeimodel voor wat betreft de nieuwe bijdragen als gevolg van de nieuwe KVM. Voor onze gemeente wordt de opbrengst geschat op € 0,2 mln. per jaar. Deze wordt meegenomen in de begroting.

7. Maatwerk (voorheen in begroting BsGW) € 0,25 mln. voordeel

Vanaf 2024 wordt maatwerk apart in rekening gebracht bij de deelnemers.

Sittard-Geleen heeft in 2023 gekozen voor maatwerk:
- Extra container afvalstoffenheffing
- Uitvoering van externe heffingen door BsGW
- Bezwaren externe heffingen

De totale kosten zijn € 71.682 per jaar, deze bijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd.

8. Andere verwerking OOP € 0,8 mln. voordeel

Met ingang van het verantwoordingsjaar 2023 beschikt BsGW over een nieuwe accountant, deze kijkt anders aan tegen de verwerkingswijze van de projectkosten met betrekking tot het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP). Deze andere visie heeft ertoe geleid dat de projectkosten OOP van € 4 mln. ten laste van 2023 zijn genomen.
Hier staat dan wel tegenover dat de begroting van de BsGW met ingang van dit jaar stapsgewijs benedenwaarts wordt bijgesteld met € 0,6 mln. in 2024, € 0,8 mln. in 2025, € 1,0 mln. in 2026 € 1,2 mln. in 2027. Deze wordt in de maand juni aan de deelnemers terugbetaald. Op basis van de door het Algemeen Bestuur BsGW op 8 december 2022 vastgestelde spelregels is een begrotingswijziging niet aan de orde.
De BsGW heeft hiervoor een addendum bij de (ontwerp)begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2029 toegevoegd.

2.4 De bijdrage van de gemeente Sittard-Geleen stijgt voor 2025 met € 0,31 mln. structureel

Omschrijving	**2025**	**2026 e.v.**	**Omschrijving**
Aandeel gemeente	€ 308.467 N	€ 308.467 N	
Schatting opbrengst vervolgingskosten	€ 200.000 V	€ 200.000 V	
Resultaat BsGW	€ 108.467 N	€ 108.467 N	
Dekking			
Toerekening afval	€ 1.612 V	€ 1.612 V	€ 0,04 per aansluiting V
Toerekening riolering	€ 13.852 V	€ 13.852 V	€ 0,28 per aansluiting V
Stelpost inflatie	€ 96.227	€ 96.227	
Restant resultaat	€ 0	€ 0	

Onderstaand de totale bijdrage voor 2025.

Omschrijving	**2025**
Reguliere bijdrage	€ 2.157.386
Maatwerk	€ 71.682*
Totaal	**€ 2.229.068**

*excl. Indexering.

Het resultaat wordt verwerkt in de programmabegroting 2025 van de gemeente.

Korte inhoudelijke toelichting financieel

Onder de nieuwe kostenverdeelmethode worden de bijdragen vastgesteld op aantallen maal tarief. Naast dat de tarieven geactualiseerd zijn worden nu ook jaarlijks de aantallen geactualiseerd. Eerder stonden de aantallen vanaf toetreding tot BsGW vast. Hierdoor kunnen de bijdragen per jaar meer fluctueren.

In de begroting van de gemeente wordt het jaar 2025 structureel doorgetrokken. Ieder jaar wordt de bijdrage op basis van de nieuwe begroting en aangepaste aantallen aangepast.

BsGW heeft aangegeven dat de opbrengst vervolgingskosten voor 2023 € 0,21 mln. was. Omdat de opbrengst per jaar fluctueert wordt in de begroting van de gemeente dit bedrag afgerond naar € 0,2 mln. De werkelijke vervolgingskosten worden ieder jaar verrekend met de gemeente.

De onderbouwing voor de doorbelasting naar de verschillende gemeentelijke heffingen, is halverwege april nog niet bekend. De doorrekening is daarom gemaakt op basis van de verdeling van 2023. Na ontvangst van de definitieve cijfers zal indien nodig een bijstelling plaatsvinden in de begroting via de P&C cyclus van de gemeente.

Kanttekeningen
Geen.

Inclusie
Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR BSGW. Inclusie richt zich hier op de vraag of deze stukken voor iedereen beschikbaar en begrijpelijk zijn.

Duurzaamheid
Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR BsGW. Het thema duurzaamheid is hierop niet van toepassing.

Financiën
Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen die voortkomen uit de conceptbegrotingen 2025 verwerkt in de programmabegroting 2025 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt. Voor de kosten van indexering wordt dekking gezocht bij het budget indexering op gemeentelijk niveau.

Communicatie en Participatie
De GR BsGW wordt met een brief op de hoogte gebracht van de zienswijze van de raad.

Vervolg
Behandeling in de rondevergadering van 13 juni 2024.
Besluitvorming in de raadsvergadering van 27 juni 2024.
Het algemeen bestuur BsGW neemt op 27 juni een vaststellingsbesluit over de ontwerpbegroting.

Bijlagen
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Voorlopige Jaarrekening 2023
Bijlage 2: Voorlopige Jaarrekening 2023
Bijlage 3 Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting 2025 en MJR 2026-2029
Bijlage 4: Ontwerpbegroting BsGW 2025 en -MJR 2026-2029
Bijlage 5: Addendum (ontwerp)begroting 2025 en MJR 2026-2029
Bijlage 6: Aanbiedingsbrief Kadernota 2025
Bijlage 7: Kadernota Begroting BsGW 2025 MJR 2026-2029
Bijlage 7.1: Kadernota Begroting BsGW 2025 MJR 2026-2029 BIJLAGEN
Bijlage 8: Brief aan GR BsGW zienswijze begroting 2025

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Willem Kerkhof Telefoon : 0031628870379 E-mail : willem.kerkhof@sittard-geleen.nl Team : Concerncontrol Burgemeester: mr. J.Th.C.M. Verheijen	Registratienummer : Z/24/557657 Reg. datum : 07 mei 2024 Reg.nummer(s) bijlagen : Gemeentesecretaris: J.A.M. Heesen

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	**Gemeentesecretaris,** **J.A.M. Heesen**